

Народътъ посрѣщаль проповѣдта за политическа свобода като ново откровение: той прѣстаналь, подѣ влиянието на Апостола, да бжде благотърпѣливъ. Дошелъ до съзнание самъ да урежда дѣлата си, самъ да промишлява сждбата си —, самъ да се грижи за своето сѣмейство и община. Опекуни народътъ не желаялъ. Само чорбаджиитѣ били на противно гледище, но народътъ ги не брѣснелъ: на много мѣста конфликтътъ между тѣхъ и проповѣдницитѣ на новата политическа наука свѣршвалъ въ полза на послѣднитѣ. Чорбаджиитѣ оставали съ своята умраза и позоръ. Но, добавялъ Дяконътъ, болестта за българското движение вѣчно остава една и сжца: пари! Безъ тѣхъ организацията ще се разслаби, вмѣсто да се засила, ще се обезвѣрва народътъ, а отъ това ще печелятъ враговете ни.

Кръшнапи Ботйовъ и Левски въ Галацъ (до учителя Велико Марковъ) и другадѣ за пари, но емиграцията, и безъ това бѣдна, не е могла съ нищо да помогне. Ромжнската земя даваше на революционеритѣ подслонъ и гладъ. Повече нищо. Само на чорбаджиитѣ тя даваше единъ плюсъ, непознатъ на хжша —, и този плюсъ отъ материални блага законътъ имъ бѣше обезпечилъ: никой не можеше да посѣгне върху него, ако не искаше да навлече беля върху главата си. Собственността е нѣщо свято: тя се ползува съ права, каквито никой живъ не е видѣлъ и нѣма. Въ нейно име се отварятъ войни, за нейнъ хатъръ се проливатъ рѣки човѣшка кръвъ. Човѣшкиятъ животъ е една фантазия прѣдъ волята на собственността: човѣкътъ трѣбва да ѝ стане робъ. Частна собственость, това ще каже социално робство.

Послѣдствията на това робство търпѣха българскитѣ пропагандисти, цѣлата българска революция.

Най-много се оплакваха отъ това Левски и Ботйовъ, — оние, които интуитивно и по съзнание бѣха разбрали нейното битие. Но оплакванетоъ съ нищо на